

بخش اول

طرح درس

به نام خدا طرح درس روزانه پیشنهادی - کتاب عربی رشته‌های ریاضی فیزیک و علوم تجربی پایه یازدهم				
نام دبیر:		تاریخ:		نام مدرسه:
درس:	موضوع درس:	صفحه:	مدت:	تهیه کننده:
اول	مِنْ آیَاتِ الْأَخْلَاقِ	۱ تا ۱۴	۷۵ دقیقه	
الف) بخش نظری: اهداف				
۱	رئوس مطالب	۱. صفحه ورود به درس ۲. متن درس ۳. واژه‌های جدید ۴. درک مطلب ۵. قواعد		
۲	هدف‌های درس	دانش‌آموز در پایان این درس باید بتواند: ۱. واژه‌های جدید درس را از عربی به فارسی ترجمه کند. ۲. متن درس را درست بخواند، بفهمد و ترجمه کند. ۳. اسم تفضیل را در حالت‌های مختلف تشخیص دهد، در جمله بشناسد و درست ترجمه کند. ۴. اسم مکان را در جمله بشناسد و درست ترجمه کند.		
۳	ارزشیابی تشخیصی	نتایج ارزشیابی زیر، نقطه شروع آموزش را مشخص می‌کند. ۱. برای صفت ساده، برتر و برترین در زبان فارسی مثال بزند؛ مثال: زیبا، زیباتر و زیباترین. ۲. برای اسم مکان در زبان فارسی مثال بزند؛ مثال: فروشگاه، آشپزخانه، دانشکده، مهمانسرا و ...		
		نتیجه	در صورت پاسخ به این سؤالات، فراگیران آماده یادگیری مطالب جدید خواهند بود.	

تهیه طرح درس به منظور سامان‌دهی به روش تدریس و استفاده از تجربیات دیگران است. بیشتر دبیران توانا پس از چند سال تدریس، عملاً طرح درس را در ذهن خود دارند. در طرح درس باید به ارزشیابی مستمر و دریافت بازخورد از یادگیری دانش‌آموز که در چنین آموزشی روی می‌دهد توجه شود.

ب- فرایند آموزش:			
مراحل تدریس و تنظیم محتوا			
۷۵ دقیقه از ۹۰ دقیقه			
زمان	شرح	مراحل تدریس	
۳	۱- سلام و احوالپرسی ۲- حضور و غیاب ۳- قبل از شروع تدریس، معلّم باید روش‌های مربوط به یاددهی و یادگیری مورد نظر خودش را مشخص کند.	معارفه	۱
۵	اهمّیت آموختن اسم تفضیل و اسم مکان را در زبان برای دانش‌آموز شرح می‌دهیم. ۱. اشاره به کاربرد فراوان این دو نوع اسم در زبان ۲. اشاره به متن «حوار فی سوق مشهد» و جایگاه مهم این گفت‌وگو در موقعیت‌های واقعی در زندگی	ایجاد انگیزه	۲
۲	در ادامه پرسش و پاسخ‌های بالا می‌گوییم: دانش‌آموزان گرامی، در این درس با این موضوعات آشنا می‌شویم. بهره‌گیری از آیات اخلاقی ۱۱ و ۱۲ سوره حُجُرَات برای آشنایی دانش‌آموزان با زبان قرآن	معرفی درس و بیان اهداف	۳

ب- فرایند آموزش:			
مراحل تدریس و تنظیم محتوا			
۷۵ دقیقه از ۹۰ دقیقه			
زمان	شرح	مراحل تدریس	
۴۵	این درس در سه جلسه به راحتی قابلیت تدریس دارد. جلسه نخست: ترجمه متن درس توسط دانش آموز با توجه به الْمُعْجَم و حَلّ درک مطلب؛ از کتاب گویا برای روان خوانی کلمات معجم و متن درس کمک می‌گیریم. دانش‌آموزان متن درس را قرائت و به کمک واژه‌نامه و زیر نظر دبیر، ترجمه می‌کنند. جلسه دوم: قرائت و توضیح بخش «اعلموا» و تمرین بخش «جوار» بخش «اعلموا» را دانش‌آموزی با صدای خوش و رسا می‌خواند و درباره آن سؤال می‌کنیم؛ دانش‌آموزان را شناسایی می‌کنیم تا هر جلسه یکی از آنها قرائت کند. ^۱ جلسه سوم: حَلّ تمرینات و ارائه گزارش دانش‌آموزان داوطلب که بخش «پژوهش» را انجام داده‌اند.	شروع تدریس و ارائه درس	۴
۵	با استفاده از قلم رنگی، از دانش‌آموزان می‌خواهیم خلاصه قواعد درس را رنگی کنند. از یکی از دانش‌آموزان می‌خواهیم که درس را در چند جمله کوتاه خلاصه کند. در صورتی که درست خلاصه نکرد، ما درس را خلاصه می‌کنیم.	خلاصه درس و نتیجه‌گیری	۵
۱۰	این موارد را از دانش‌آموز می‌خواهیم: ۱. برای اسم تفضیل و اسم مکان، از دستور زبان فارسی و عربی مثال بزند. ۲. شبیه متن جوار، درس را در کلاس اجرا کند.	ارزشیابی بعد از تدریس	۶

۱. برای قرائت متن درس و بخش مکالمه باید همه دانش‌آموزان فعال باشند؛ حتی اگر خوش‌صدا نباشند.

ب- فرایند آموزش: مراحل تدریس و تنظیم محتوا ۷۵ دقیقه از ۹۰ دقیقه			
زمان	شرح	مراحل تدریس	
-	حل داوطلبانه تمرینات درس به منظور آمادگی بهتر در جلسه آینده	تکلیف	۷
۳	یافتن کلمات اسم تفضیل و اسم مکان در قرآن و حدیث با استفاده از نرم افزار و اینترنت یافتن «داستان»، «آیا می دانید که» و «ابتسامات» به زبان عربی یافتن وب نوشت (وبلاگ)، وب گاه، نرم افزار آموزشی، پرده نگار (پاورپوینت) و تصاویر آموزشی مناسب	معرفی فعالیت های خلاقانه	۸
۷۵	زمان تقریبی		

جدول زمان بندی سالانه پیشنهادی کتاب «عربی، زبان قرآن (۲)» پایه یازدهم، رشته های ریاضی فیزیک و علوم تجربی						
ماه	هفته	جلسه	تاریخ	درس	فعالیت	
مهر	اول	۱		۱	معارفه و شروع تدریس نخستین درس کتاب: قرائت و ترجمه متن و حل بخش درک مطلب	نیمسال اول
	دوم	۲		۱	قرائت بخش قواعد درس اول توسط دانش آموز و پاسخ به پرسش های احتمالی دانش آموزان و قرائت و ترجمه متن جوار و ایجاد انگیزه برای داوطلب شدن دانش آموزان برای اجرای نمایشی این بخش در جلسه آینده	
	سوم	۳		۱	حل تمرینات درس اول، پرسش های شفاهی، گزارش نتیجه بخش «پژوهش» دانش آموزان و نهادن آن در تابلوی اعلانات یا وبلاگ مدرسه در صورت داشتن زمان مناسب	
	چهارم	۴		۱	آزمون کتبی کوتاه، یا ادامه تدریس درس اول؛ گزارش نتیجه بخش «پژوهش» دانش آموزان داوطلب و نهادن آن در تابلوی اعلانات، یا وبلاگ مدرسه در صورت داشتن زمان مناسب	
آبان	اول	۵		۲	قرائت و ترجمه متن درس و حل درک مطلب	
	دوم	۶		۲	قرائت بخش «اعلموا» توسط دانش آموزی خوش صدا همراه با توضیح و پرسش معلم	
	سوم	۷		۲	حل تمرینات درس دوم، پرسش های شفاهی، گزارش نتیجه بخش «پژوهش» دانش آموزان و نهادن آن در تابلوی اعلانات، یا وبلاگ مدرسه در صورت داشتن زمان مناسب	
	چهارم	۸		۲	آزمون کتبی کوتاه؛ گزارش نتیجه بخش «پژوهش» دانش آموزان داوطلب و نهادن آن در تابلوی اعلانات، یا وبلاگ مدرسه در صورت داشتن زمان مناسب	

جدول زمان بندی سالانه پیشنهادی کتاب «عربی، زبان قرآن (۲)» پایه یازدهم، مشترک کلیه رشته‌ها						
ماه	هفته	جلسه	تاریخ	درس	فعالیت	
آذر	اول	۹		۳	قرائت و ترجمه متن درس و حل درک مطلب	
	دوم	۱۰		۳	قرائت بخش «إِغْلَمُوا» توسط دانش‌آموزی خوش‌صدا همراه با توضیح و پرسش معلم؛ و قرائت و ترجمه متن حِوَار و ایجاد انگیزه برای داوطلب شدن دانش‌آموزان برای اجرای نمایشی این بخش در جلسه آینده	
	سوم	۱۱		۳	حل تمرینات درس سوم، پرسش‌های شفاهی، گزارش نتیجه بخش «پژوهش» دانش‌آموزان داوطلب و نهادن آن در تابلوی اعلانات، یا وبلاگ مدرسه در صورت داشتن زمان مناسب	
	چهارم	۱۲		۳	آزمون کتبی کوتاه؛ گزارش نتیجه بخش «پژوهش» دانش‌آموزان داوطلب و نهادن آن در تابلوی اعلانات، یا وبلاگ مدرسه در صورت داشتن زمان مناسب	
دی	اول	۱۳		۴	قرائت و ترجمه متن درس و حل درک مطلب	
	دوم	۱۴		امتحانات	برگزاری امتحانات نوبت اول	
	سوم	۱۵		امتحانات	ادامه برگزاری امتحانات نوبت اول	
	چهارم	۱۶		۴	قرائت بخش «إِغْلَمُوا» توسط دانش‌آموزی خوش‌صدا همراه با توضیح و پرسش معلم	

جدول زمان بندی سالانه پیشنهادی کتاب «عربی، زبان قرآن(۲)» پایه یازدهم، مشترک کلیه رشته ها						
ماه	هفته	جلسه	تاریخ	درس	فَعَالِيَت	
بهمن	اوّل	۱۷		۴	حلّ تمرینات درس چهارم، پرسش های شفاهی، گزارش نتیجه بخش «پژوهش» دانش آموزان داوطلب و نهادن آن در تابلوی اعلانات، یا وبلاگ مدرسه در صورت داشتن زمان مناسب	نیمسال دوم
	دوم	۱۸		۵	قرائت و ترجمه متن درس و حلّ درک مطلب	
	سوم	۱۹		۵	قرائت بخش «اعلموا» توسط دانش آموزی خوش صدا همراه با توضیح و پرسش معلّم؛ و قرائت و ترجمه متن جوار و ایجاد انگیزه برای داوطلب شدن دانش آموزان برای اجرای نمایشی این بخش در جلسه آینده	
	چهارم	۲۰		۵	حلّ تمرینات درس پنجم، پرسش های شفاهی، گزارش نتیجه بخش «پژوهش» دانش آموزان داوطلب و نهادن آن در تابلوی اعلانات، یا وبلاگ مدرسه در صورت داشتن زمان مناسب	
اسفند	اوّل	۲۱		-	امتحان درس های ۴ و ۵	
	دوم	۲۲		۶	قرائت و ترجمه متن درس و حلّ درک مطلب	
	سوم	۲۳		۶	قرائت بخش «اعلموا» توسط دانش آموزی خوش صدا همراه با توضیح و پرسش معلّم	
	چهارم	۲۴		۶	حلّ تمرینات درس ششم، پرسش های شفاهی، گزارش نتیجه بخش «پژوهش» دانش آموزان داوطلب و نهادن آن در تابلوی اعلانات، یا وبلاگ مدرسه در صورت داشتن زمان مناسب	

جدول زمان بندی سالانه پیشنهادی کتاب «عربی، زبان قرآن (۲)» پایه یازدهم، مشترک کلیه رشته ها						
ماه	هفته	جلسه	تاریخ	درس	فعالیت	
فروردین	اول	۲۵		----	تعطیل عید نوروز	
	دوم	۲۶		----	تعطیل عید نوروز	
	سوم	۲۷		۷	قرائت و ترجمه متن درس و حل درک مطلب	
	چهارم	۲۸		۷	قرائت بخش «اعلموا» توسط دانش آموزی خوش صدا همراه با توضیح و پرسش معلم؛ و قرائت و ترجمه متن جوار و ایجاد انگیزه برای داوطلب شدن دانش آموزان برای اجرای نمایشی این بخش در جلسه آینده	
اردیبهشت	اول	۲۹		۷	حل تمرینات درس هفتم، پرسش های شفاهی، گزارش نتیجه بخش «پژوهش» دانش آموزان داوطلب و نهادن آن در تابلوی اعلانات، یا وبلاگ مدرسه در صورت داشتن زمان مناسب	
	دوم	۳۰		امتحان	آزمون درس های ۶ و ۷	
	سوم	۳۱		دوره	حل نمونه سوال پایانی و رفع اشکال	
	چهارم	۳۲		دوره	حل نمونه سوال پایانی و رفع اشکال	

بخش دوم

بارم‌بندی و نمونه سؤال امتحانی

<p>بارم‌بندی امتحان کتبی عربی، زبان قرآن (۲) مشترک رشته‌های ریاضی و فیزیک و علوم تجربی پایه یازدهم نوبت اول^۱ (از درس اول تا پایان متن و درک مطلب درس چهارم)، بارم‌بندی نوبت اول رشته‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش متفاوت است. (بارم‌بندی رشته‌های فنی از کل درس اول و نیمی از درس دوم شامل متن و درک مطلب آن است.)^۲</p>				
مهارت‌های زبانی	موضوع	جمع	نمره	مهارت‌های زبانی
الف: مهارت واژه‌شناسی	نوشتن معنای کلمه از عربی به فارسی در جمله (دو مورد و زیر کلمات خط کشیده می‌شود).	۱	۰/۵	ب: مهارت ترجمه به فارسی
	مترادف و متضاد (دو مورد همانند تمرینات کتاب)	۲	۰/۵	
	تشخیص کلمه ناهماهنگ از نظر معنا در میان چهار کلمه (دو مورد)	۳	۰/۵	
	نوشتن مفرد یا جمع اسم (در حد اسم‌های خوانده شده)	۴	۰/۵	
ب: مهارت ترجمه به فارسی	ترجمه جملات کتاب از عربی به فارسی از متن، تمرین و بخش «إِعْلَمُوا»	۵	۵	ب: مهارت ترجمه به فارسی
	انتخاب گزینه درست در ترجمه جمله عربی به فارسی (دو جمله)	۶	۰/۵	
	تکمیل ترجمه ناقص (شش جای خالی)	۷	۱/۵	

۱. توضیحات پاورقی بarm‌بندی نوبت دوم در نوبت اول نیز مصداق دارند؛ لذا حتماً پیش از طرح سؤال، به پاورقی بarm‌بندی نوبت دوم مراجعه کنید.

۲. در رشته‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش که هفته‌ای یک ساعت برنامه درسی عربی دارند، امتحان میان نوبت اول از یک درس و نیم است (یعنی کل درس اول و متن و درک مطلب از درس دوم). برای امتحان نوبت اول رشته‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش یک بarm‌بندی مجزا نوشته شده است.

این بarm‌بندی برای عربی پایه یازدهم رشته‌های ریاضی و تجربی و همچنین برای امتحان خردادماه پایه دوازدهم رشته‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش اعمال می‌شود.

جمع	نمره	موضوع	نمره	مهارت‌های زبانی
۷ نمره	۱/۵	ترجمه دقیق فعل‌های ماضی ساده، ماضی نقلی، ماضی استمراری، امر، نهی، نفی، مستقبل، مجهول، فعل دارای نون و قایه و مصدر در جملات ساده و با ریشه‌های ساده‌ای مانند دَحَلَّ و حَرَجَّ یا در قالب مصوّر (ارتباط دادن جملات به تصاویر) (شش مورد)	۸	ج: مهارت شناخت و کاربرد قواعد
	۰/۷۵	تشخیص فعل ماضی، مضارع، امر و نهی و نیز مصدر مناسب برای جای خالی در جمله یا تشخیص نوع فعل، یا هر سؤال ابداعی دیگر که مهارت تشخیص نوع فعل را بسنجد. (سه مورد)	۹	
	۰/۵	تشخیص اسم مکان و ترجمه آن در جمله	۱۰	
	۱	تشخیص اسم تفضیل و ترجمه دقیق آن در جمله	۱۱	
	۱	ترجمه دقیق جمله با اسلوب شرط	۱۲	
	۰/۵	تشخیص فعل شرط و جواب آن	۱۳	
	۱/۲۵	تشخیص محلّ اعرابی (فاعل، مفعول، مبتدا، خبر، مضاف‌الیه، صفت، جار و مجرور، یا مجرور به حرف جر)	۱۴	
	۰/۷۵	تشخیص اسم فاعل، اسم مفعول و اسم مبالغه	۱۵	
	۰/۲۵	عدد اصلی یا ترتیبی	۱۶	

جمع	شماره	موضوع	شماره	مهارت‌های زبانی
۳ نمره	۱/۵	سؤال جورکردنی از مفهوم واژگان «وصل کردن کلمات ستون اول به توضیحات ستون دوم» (شش مورد) یا ارائه هشت کلمه که دو تا اضافه است و شش جمله با جای خالی که باید با کلمه مناسب کامل شود. یا پر کردن جاهای خالی با گزینه‌های مناسب (سؤال سه گزینه‌ای)	۱۷	د: مهارت درک و فهم
	۱/۵	درک مطلب (ارائه متن و طراحی شش سؤال حتی الامکان با شش کلمه پرسشی خوانده شده) یا ارائه شش جمله و تعیین درست و نادرست آنها بر اساس مفهوم هر جمله یا بر اساس متن ارائه شده در برگه امتحانی؛ یا در هر دو مورد ۱۳ و ۱۴ هر شیوه ابتکاری دیگری که مهارت درک و فهم را بسنجد.	۱۸	
۰/۵ نمره	۰/۲۵	پاسخ کوتاه به جمله‌های پرسشی، یا پاسخ به سؤال با توجه به تصویر ارائه شده	۱۹	ه: مهارت مکالمه
	۰/۲۵	طرح سؤال از بخش حوار مانند (جمله‌سازی با کلمات پراکنده حداکثر شش تکه از عبارت‌های کتاب)، پر کردن جای خالی با کلمات ارائه شده، دو گزینه‌ای و ...	۲۰	

بارم‌بندی امتحان کتبی عربی، زبان قرآن (۲) پایه یازدهم، درس مشترک رشته‌های ریاضی و تجربی نوبت دوم ^۱				
مهارت‌های زبانی	نمره	موضوع	جمع	نمره
الف: مهارت واژه‌شناسی	۱	نوشتن معنای کلمه از عربی به فارسی در جمله (دو مورد و زیر کلمات خط کشیده می‌شود).	۰/۵	۲ نمره
	۲	تعیین کلمات مترادف و متضاد (دو مورد همانند تمرینات کتاب)	۰/۵	
	۳	تشخیص کلمه ناهماهنگ از نظر معنا در میان چهار کلمه ^۲ (دو مورد)	۰/۵	
	۴	نوشتن مفرد یا جمع اسم ^۳ (در حد اسم‌های خوانده شده)	۰/۵	
ب: مهارت ترجمه به فارسی	۵	ترجمه جملات کتاب از عربی به فارسی از متن، تمرین و بخش «اعلموا»	۵	۷ نمره
	۶	انتخاب گزینه درست در ترجمه جمله عربی به فارسی (دو جمله)	۰/۵	
	۷	تکمیل ترجمه ناقص (شش مورد)	۱/۵	

- توضیحات پاورقی بارم‌بندی نوبت دوم در نوبت اول نیز مصداق دارند.
- طرح این سؤال دشوار است. نباید دانش‌آموز در انتخاب دو گزینه سرگردان شود؛ مثال: نافذة، جِدار، باب، صدر. پاسخ: ← نافذة مؤنث است بقیه مذکر؛ پاسخ: ← «پنجره و در و دیوار» در یک گروه‌اند و «سینه» از اعضای بدن است و با سه کلمه دیگر فرق دارد. ذَهَبٌ، اِسْتَرَجَعَا، يَعْمَلُونَ، فَتَحَ. پاسخ: ← ذَهَبٌ مؤنث و بقیه مذکرند. يَعْمَلُونَ مضارع و بقیه ماضی‌اند. سوم شخص مفرد ماضی استرجع بیش از سه حرف است و بقیه فقط سه حرف است؛ از سوی دیگر اصلاً این سؤال از قواعد است نه از معنا.
- هرچند در بارم‌بندی این سؤال نیم نمره‌ای در بخش ترجمه آمده است؛ اما در اصل مربوط به قواعد است.

بارم‌بندی امتحان کتبی عربی، زبان قرآن (۲) پایه یازدهم، درس مشترک رشته‌های ریاضی و تجربی نوبت دوم

۷/۵ نمره	۱	ترجمه دقیق فعل‌های ماضی ساده، ماضی نقلی، ماضی استمراری، امر، نهی، نفی، مجهول، مستقبل، فعل دارای نون وقایه و مصدر در جملات ساده و با ریشه‌های ساده‌ای مانند دَخَلَ و خَرَجَ؛ یا در قالب مصوّر (ارتباط دادن جملات به تصاویر) شش مورد	۸	ج: مهارت شناخت و کاربرد قواعد
	۱	تشخیص فعل ماضی، مضارع، امر و نهی و نیز مصدر مناسب برای جای خالی در جمله، یا تشخیص نوع فعل، یا هر سؤال ابدایی دیگر که مهارت تشخیص نوع فعل را بسنجد. (چهار مورد)	۹	
	۰/۵	شناخت اسم فاعل، اسم مفعول، اسم مبالغه، اسم تفضیل و اسم مکان	۱۰	
	۰/۵	عدد اصلی و ترتیبی	۱۱	
	۰/۵	ترجمه دقیق جمله بعد از اسم نکره	۱۲	
	۱	ترجمه دقیق فعل مضارع دارای حروف «أَنَّ، لَنْ، كَيْ، لِكَيْ، حَتَّى» در جمله؛ یا سؤال سه گزینه‌ای از فعل مضارع دارای این حروف	۱۳	
	۱	ترجمه دقیق فعل مضارع دارای حروف «لَمْ، لِي، لا» در جمله؛ یا سؤال سه گزینه‌ای از فعل مضارع دارای این حروف	۱۴	
	۱	ترجمه دقیق افعال ناقصه «كَانَ، صَارَ، لَيْسَ» در جمله (تأکید در طراحی سؤال بر شکل‌های مختلف فعل كان است)	۱۵	
۱	محلّ اعرابی (تشخیص نقش کلمات: فاعل، مفعول، مبتدا، خبر، مضافّ الیه، صفت، جار و مجرور، مجرور به حرف جر)	۱۶		

بارم‌بندی امتحان کتبی عربی، زبان قرآن (۲) پایه یازدهم، درس مشترک رشته‌های ریاضی و تجربی نوبت دوم				
۳ نمره	۱/۵	سؤال جورکردنی از مفهوم واژگان «وصل کردن کلمات ستون اول به توضیحات ستون دوم» (شش مورد)؛ یا ارائه هشت کلمه که دو تا اضافه است و شش جمله دارای جای خالی که باید با کلمه مناسب کامل شود. یا پر کردن جاهای خالی با گزینه‌های مناسب (سؤال سه گزینه‌ای)	۱۷	د: مهارت درک و فهم
	۱/۵	درک مطلب (ارائه متن و طراحی شش سؤال حتی الامکان با شش کلمه پرسشی خوانده شده)؛ یا (ارائه شش جمله و تعیین درست و نادرست آنها بر اساس مفهوم هر جمله یا بر اساس متن ارائه شده در برگه امتحانی) یا در هر دو مورد ۱۵ و ۱۶ هر شیوه ابتکاری دیگری که مهارت درک و فهم را بسنجد.	۱۸	
۰/۵ نمره	۰/۲۵	پاسخ کوتاه به جمله‌های پرسشی؛ یا پاسخ به سؤال با توجه به تصویر ارائه شده ^۱	۱۹	ه: مهارت مکالمه
	۰/۲۵	طرح سؤال از بخش حوار (مانند جمله‌سازی با کلمات پراکنده حداکثر شش تکه از عبارتهای کتاب)، پرکردن جای خالی با کلمات ارائه شده، دو گزینه‌ای و ...)	۲۰	

۱. پیشنهاد می‌شود سؤال با توجه به تصویر طراحی شود؛ مثلاً با توجه به تصویر میزی که کیفی روی آن قرار دارد سؤال شود: «ماذا عَلَى الْمِنْصَدَةِ؟» و پاسخ‌های «حقیبه»، «الحقیبه»، «على المنصدة حقیبه»، «الحقیبه على المنصدة». همه پاسخ‌ها را می‌پذیریم؛ زیرا در همه این پاسخ‌ها دانش‌آموز متوجه سؤال شده و پاسخ‌های کوتاه، یا بلند او همگی اشاره به موفقیت او دارند.

بارم‌بندی امتحان نوبت اول کتاب عربی پایه دوازدهم رشته‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش با سایر رشته‌ها متفاوت است؛ زیرا دانش‌آموزان این رشته‌ها هفته‌ای یک ساعت درس عربی دارند و امتحان آنها از درس اول، دوم، سوم و نیمه اول درس چهارم تا پایان متن درس و درک مطلب آن است.

بارم‌بندی امتحان نوبت دوم این رشته‌ها همان بarm‌بندی نوبت اول رشته‌های ریاضی و تجربی است.

بارم‌بندی امتحان کتبی عربی، زبان قرآن (۲) رشته‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش پایه یازدهم نوبت اول ^۱ (کل درس اول و نیمی از درس دوم شامل متن و درک مطلب) ^۲				
مهارت‌های زبانی	نمره	موضوع	جمع	نوع
الف: مهارت واژه‌شناسی	۱	نوشتن معنای کلمه از عربی به فارسی در جمله (دو مورد از کلمات که زیر آنها خط کشیده می‌شود).	۰/۵	۲ نمره
	۲	مترادف و متضاد (دو مورد همانند تمرینات کتاب)	۰/۵	
	۳	تشخیص کلمه ناهماهنگ از نظر معنا در میان چهار کلمه (دو مورد)	۰/۵	
	۴	نوشتن مفرد، یا جمع اسم (در حد اسم‌های خوانده شده)	۰/۵	
ب: مهارت ترجمه به فارسی	۵	ترجمه جملات کتاب از عربی به فارسی از متن، تمرین و بخش «اعلموا»	۵	۷ نمره
	۶	انتخاب گزینه درست در ترجمه جمله عربی به فارسی (دو جمله)	۰/۵	
	۷	تکمیل ترجمه ناقص (شش جای خالی)	۱/۵	

۱. توضیحات پاورقی بarm‌بندی نوبت دوم در نوبت اول نیز مصداق دارند؛ لذا حتماً پیش از طرح سؤال به پاورقی بarm‌بندی نوبت دوم مراجعه کنید.

۲. در رشته‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش که هفته‌ای یک ساعت برنامه درسی عربی دارند، امتحان میان نوبت اول از یک درس و نیم است (یعنی کل درس اول و متن و درک مطلب از درس دوم). این بarm‌بندی برای عربی پایه یازدهم رشته‌های ریاضی و تجربی و همچنین برای امتحان خرداد ماه پایه دوازدهم رشته‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش اعمال می‌شود.

بارم بندی امتحان کتبی عربی، زبان قرآن (۲) رشته های فنی و حرفه ای و کاردانش پایه یازدهم نوبت اول (کُل درس اول و نیمی از درس دوم شامل متن و درک مطلب)				
۷/۵ نمره	۱/۵	ترجمه دقیق فعل های ماضی ساده، ماضی نقلی، ماضی استمراری، امر، نهی، نفی، مستقبل، مجهول، فعل دارای نون وقایه و مصدر در جملات ساده و با ریشه های ساده ای مانند دَخَلَ و حَرَجَ؛ یا در قالب مصوّر (ارتباط دادن جملات به تصاویر) (شش مورد)	۸	ج: مهارت شناخت و کاربرد قواعد
	۱	تشخیص فعل ماضی، مضارع، امر و نهی و نیز مصدر مناسب برای جای خالی در جمله، یا تشخیص نوع فعل، یا تشخیص کلمه ناهمبند از نظر معنا میان چند کلمه (سه مورد)	۹	
	۱/۵	تشخیص اسم مکان و ترجمه آن در جمله	۱۰	
	۱/۵	تشخیص اسم تفضیل و ترجمه دقیق آن در جمله	۱۱	
	۱	تشخیص محلّ اعرابی (فاعل، مفعول، مبتدا، خبر، مضاف الیه، صفت، جار و مجرور، یا مجرور به حرف جر)	۱۲	
	۰/۵	تشخیص اسم فاعل، اسم مفعول و اسم مبالغه	۱۳	
	۰/۵	عدد اصلی، یا ترتیبی	۱۴	
۳ نمره	۱/۵	سؤال جورکردنی از مفهوم واژگان «وصل کردن کلمات ستون اول به توضیحات ستون دوم» (شش مورد)؛ یا ارائه هشت کلمه که دو تا اضافه است و شش جمله دارای جای خالی که باید با کلمه مناسب کامل شود. یا پر کردن جاهای خالی با گزینه های مناسب (سؤال سه گزینه ای)	۱۵	د: مهارت درک و فهم
	۱/۵	درک مطلب (ارائه متن و طراحی شش سؤال حتی الامکان با شش کلمه پرسشی خوانده شده) یا ارائه شش جمله و تعیین درست و نادرست آنها بر اساس مفهوم هر جمله یا بر اساس متن ارائه شده در برگه امتحانی؛ یا در هر دو مورد ۱۳ و ۱۴ هر شیوه ابتکاری دیگری که مهارت درک و فهم را بسنجد.	۱۶	

بارمبندی امتحان کتبی عربی، زبان قرآن (۲) رشته‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش پایه یازدهم نوبت اول (کل درس اول و نیمی از درس دوم شامل متن و درک مطلب)			
۰/۵ نمره	۰/۲۵	پاسخ کوتاه به جمله‌های پرسشی؛ یا پاسخ به سؤال با توجه به تصویر ارائه شده	۱۷
	۰/۲۵	طرح سؤال از بخش حوار مانند (جمله‌سازی با کلمات پراکنده حداکثر شش تکه از عبارتهای کتاب)، پر کردن جای خالی با کلمات ارائه شده، دو گزینه‌ای و ...)	۱۸

تذکرات برای طراحان سؤالات امتحانی

- ۱ سؤالات امتحان، کنکور و مسابقات باید کاملاً حرکت‌گذاری شوند.
- ۲ نباید صورت سؤال از نظر ساختاری و واژگانی، نادرست و نامفهوم باشد.
- ۳ در طراحی سؤال امتحان نوبت اول، طراح مجاز است تا یک نمره در بarmبندی تغییراتی اجرا نماید؛ ولی در نوبت دوم، بarmبندی باید دقیقاً رعایت شود.
- ۴ حجم اصلی سؤالات امتحانی ترجمه از عربی به فارسی و کاربرد واژگان است که باید تنوع داشته باشد.
- ۵ در بسیاری از موارد سؤالات بخش‌های مختلف با هم تلفیق می‌شوند و تفکیک مهارت‌های زبانی امکان ندارد؛ مثلاً در بخش مهارت ترجمه، امکان دارد در یک جمله، چند مفهوم مختلف هم‌زمان بیاید.
- ۶ فونت‌های زیر برای تایپ سؤالات امتحان عربی مناسب‌اند:
(عثمان طه) KFGQPC Uthman Taha NaskhT ، Adobe Arabic ، Simplified Arabic ،
Traditional Arabic ، B Badr
- ۷ طرح سؤال امتحان نوبت اول (دی ماه) و دوم (خرداد ماه) از بیست نمره است.
- ۸ طرح سؤال امتحان کتبی میان نوبت اول و دوم از پانزده نمره است. معمولاً برای

امتحان میان‌نوبت بارم‌بندی تعیین نمی‌شود. اگر دبیری علاقه‌مند است که بر اساس بارم‌بندی خاصی سؤال طرح نماید، می‌تواند این‌گونه عمل کند:

مهارت واژه‌شناسی از ۲ نمره به ۱ نمره و مهارت ترجمه به فارسی از ۷ نمره به ۵ نمره و مهارت درک و فهم از ۳ نمره به ۲ نمره و قواعد از ۷/۵ نمره به ۶/۵ نمره کاهش می‌یابد. در نتیجه ۵ نمره کاسته و برای نمره شفاهی منظور می‌شود (حدوداً ۴ نمره روخوانی و ۱ نمره مکالمه).

در مکالمه، مشابه این سؤالات مطرح می‌شود.

مِنَ أَيْنَ أَنْتَ؟ كَمْ عَمْرُكَ؟ كَيْفَ حَالُكَ؟ أَيْنَ بَيْتُكَ؟ أَيْ فَاكِهَةٌ تَحَبُّ؟ مَتَى تَرْجِعُ إِلَى بَيْتِكَ؟ كَمْ السَّاعَةُ؟ مَا هُوَ لَوْنُ الْبَابِ؟ لِمَاذَا تَدْرُسُ؟ مَاذَا تَأْكُلُ لِلْعَدَاءِ؟ هَلْ أَنْتَ نَشِيطٌ؟ أَدَفْتَرُ عَلَى الْمُنْضَدَةِ أَمْ كِتَابٌ؟ لِمَنْ تَلِكُ الْحَقِيبَةُ؟

۹ در سؤال شماره ۸: (ترجمه دقیق فعل‌های ماضی ساده، ماضی نقلی، ماضی استمراری، امر، نهی، نفی، مستقبل، مجهول، فعل دارای نون وقایه و مصدر در جملات ساده و با ریشه‌های ساده‌ای مانند دَخَلَ وَ حَرَجَ) قرائنی مانند اسم و ضمیر باید در جمله وجود داشته باشد، تا دانش‌آموز بتواند به کمک آنها فعل مورد نظر را دقیق ترجمه کند.

۱۰ در بخش قواعد، شیوه طرح سؤال فقط بر مبنای تشخیص فعل ماضی، مضارع، امر و نهی در جمله و تعیین فعل مناسب برای جای خالی و نیز ترجمه از عربی به فارسی است؛ مثال:

أَكْتُبُ فِي الْفَرَاغِ فِعْلًا مُنَاسِبًا. يَا أَخِي، رَجَاءً، ... إِلَى بَيْتِكَ. (ارْجِعْ □) (ارْجِعُوا □)
تَرْجِمِ الْكَلِمَةَ الَّتِي تَحْتَهَا خَطًّا. يَا إِخْوَتِي، مِنْ فَضْلِكُمْ، ارْجِعُوا إِلَيَّ بِيُوتِكُمْ.

۱۱ در سؤالات چندگزینه‌ای، دو یا سه گزینه ارائه می‌شود (اما در بخش کلمات ناهماهنگ چهار کلمه داده می‌شود).

۱۲ ترجمه جمله، یا کلمه از فارسی به عربی در هیچ آزمون، یا مسابقه‌ای طرّاحی نمی‌شود.

۱۳ طرح سؤال از فعل‌هایی مانند «تَعَلَّمُوا» که می‌توانند ماضی، یا امر باشند باید در

جمله و همراه قرائن مناسب باشد و اگر در امتحان از طرح چنین سؤالاتی خودداری شود بهتر است.

۱۴ در تشخیص و ترجمه فعل‌های ماضی ساده، ماضی استمراری، ماضی منفی، مضارع منفی و مستقبل و نیز مصدر در جمله باید فقط موارد صحیح و سالم طرّاحی شود و اگر از غیر صحیح و سالم سؤالی طرح شد، نباید تغییراتی مانند اعلال حذف داشته باشد.

۱۵ آموزش و ارزشیابی مطابقت عدد و معدود و ویژگی‌های معدود و مطابقت موصوف و صفت مطلقاً از اهداف کتاب درسی نیست. حفظ عددهای اصلی یک تا صد و عددهای ترتیبی یکم تا بیستم از اهداف کتاب است.

۱۶ طرح سؤال در مورد تشخیص ضمیر و اسم اشاره مناسب، برای جای خالی در جمله با توجه به قرائن در قالب سؤال چندگزینه‌ای اشکالی ندارد؛ ولی باید توجه داشت که چنین مواردی از اهداف کتاب درسی نیست:

ضمیر منفصل منصوب مانند **إِيَّاكَ**؛ تشخیص کاربرد اسم اشاره مثنی مانند **هَذَانِ** و هذین، کاربرد هذ و تلك برای اشاره به اسم غیر عاقل.

۱۷ پر کردن جای خالی در بخش «حوار» در امتحان باید منطقی باشد. طبیعی است که حفظ متن، دشوار است. به‌عنوان مثال، پیشنهاد می‌شود متن «حوار» داده شود و چهار جای خالی داشته باشد و هشت کلمه ارائه شود تا دانش‌آموز از آنها در جای خالی استفاده کند. در ترجمه عربی به فارسی نیز می‌توان نیم نمره از این بخش طرّاحی کرد.

۱۸ در تشخیص ضمیر و اسم اشاره مناسب برای جای خالی در جمله، با توجه به قرائن باید توجه داشت که چنین مواردی از اهداف کتاب درسی نیست:

ضمیر منفصل منصوب؛ مانند **إِيَّاكَ**؛ تشخیص کاربرد اسم اشاره مثنی؛ مانند **هَذَانِ** و هذین، کاربرد هذ و تلك برای اشاره به اسم غیر عاقل.

۱۹ در تشخیص محلّ اعرابی در جمله، نهادن اعراب رفع، نصب و جر از اهداف کتاب نیست و کلمات جمله باید اعراب‌گذاری کامل شده باشد.

۲۰ طرح سؤال از اعراب‌گذاری کلمات جمله، مطلقاً ممنوع است.

۲۱ در تشخیص مشتقات، ذکر جامد و مشتق لازم نیست؛ اما ذکر مشتق و نوع آن لازم

است.

۲۲ در اسم فاعل و اسم مفعول مانند ناظر و مُنتظر، ذکر اینکه ناظر اسم فاعل ثلاثی مجرد

و مُنتظر اسم فاعل ثلاثی مزید می‌باشد، در کتاب درسی تدریس نشده و از اهداف آموزشی

کتاب نیست.

۲۳ در این بخش از سؤالات امتحانی «تَرْجِمْ هَذِهِ الْعِبَارَةَ حَسَبَ قَوَاعِدِ الْمَعْرِفَةِ وَ النَّكِرَةِ»

بهتر است که دبیر سؤالی خارج از کتاب مطابق چارچوب قاعده درس طرح کند.

۲۴ در طرح سؤال مکالمه به دو صورت می‌توان عمل کرد:

یکی ارائه تصویر و طرح سؤال از تصویر و دیگری پر کردن جای خالی در مکالمه و ارائه

کلمات با دادن دو کلمه اضافه.

بارم‌بندی امتحان شفاهی عربی، زبان قرآن (۲) پایه یازدهم، میان نوبت اول و دوم رشته‌های ریاضی و فیزیک، علوم تجربی، فنی و حرفه‌ای و کاردانش			
مهارت‌ها	شماره	موضوع	نمره
مهارت‌های خواندن، شنیدن و سخن گفتن	۱	روان خوانی (بدون درنگ و خطا، و با تلفظ نسبتاً درست مخارج حروف)، یا حفظ شعر و اجرای گروهی آن، اجرای نمایشی متن برخی درس‌ها.	۴
	۲	مکالمه ساده در حد کتاب درسی به صورت پاسخ کوتاه به جمله‌های پرسشی (سؤال با جملات دارای ما، ماذا، ما هو، ما هي، يم، من، لمن، أين، من أين، مِمَّن، گم، هَلْ، أ، متی، کیف، لماذا، لِمَ، عَمَّ، أی)، یا حفظ مشابه مکالمات کتاب درسی و اجرای آن در گروه دو یا چند نفره، یا اجرای گروهی مکالماتی متفاوت با مکالمات کتاب درسی در کلاس.	۱
جمع نمره‌ها			
۵			

تذکرات

۱. امتحان مستمر اول و دوم شامل دو بخش کتبی (از ۱۵ نمره) و شفاهی (از ۵ نمره) می‌باشد، ولی امتحان نوبت اول و دوم فقط کتبی و از بیست نمره است.
۲. تلفظ درست مخارج حروف خاص زبان عربی (ث، ح، ذ، ص، ض، ط، ظ، ع، ق، و) دشوار است و از عهده بسیاری از دانش‌آموزان بر نمی‌آید؛ اما باید از دانش‌آموزان خواسته شود حتی‌الامکان مخارج حروف خاص عربی را درست بر زبان آورند و تمرین کنند؛ زیرا هدف اصلی آموزش عربی مسائل دینی است و قرائت نماز باید با تلفظ درست باشد.
۳. در پاسخ به جمله‌های پرسشی، به پاسخ کوتاه یک یا دو کلمه‌ای بسنده شود؛ مثلاً اگر در پاسخ سؤال «إِلَىٰ أَيْنَ تَذَهَبُ؟» پاسخ دهد «إِلَى الْفُنْدُقِ»، کاملاً درست است و نیازی نیست پاسخ دهد: «أنا أذهبُ إلى الْفُنْدُقِ». در بخش مکالمه، فهم سؤال، نیمی از نمره را دارد؛ مثلاً اگر از دانش‌آموزی سؤال شد: «أَيِّنَ أَنْتَ؟» و پاسخ داد: «أنا في ...» و درنگ کرد و نتوانست بگوید «أنا في الصَّفِّ» در حقیقت نیمی از نمره را گرفته است، چون سؤال را فهمیده است.

۴ یکی از موارد امتحانی این است که از دانش‌آموز بخواهیم خودش را به زبان عربی در دو دقیقه معرفی کند، یا اگر فعالیت‌تی در زمینه نمایش و مکالمه در کلاس داشت می‌توان به‌عنوان نمره امتحان شفاهی از آن استفاده کرد.

۵ طبیعی است که در یک روز نمی‌توان از همه دانش‌آموزان آزمون روخوانی و مکالمه به‌عمل آورد؛ بنابراین آنچه را دانش‌آموز در طول سال تحصیلی می‌خواند و مجموعه فعالیت‌های شفاهی و مکالمه‌وی، نمره شفاهی‌اش را تشکیل می‌دهد. مبنای نمره‌دهی آخرین و بهترین وضعیت مهارت شفاهی اوست.

۶ رعایت ظرافت‌های صرفی و نحوی در مکالمه در حد دانش‌آموز نیست. مخصوصاً اینکه او باید در پاسخگویی سرعت عمل داشته باشد و فرصت کافی برای فکر کردن ندارد؛ از طرفی آزمون شفاهی اضطراب دارد؛ لذا از دبیر ارجمند درخواست می‌شود این بخش را با نرمش و مهربانی برگزار کند تا دانش‌آموز خاطره‌خوشی از مکالمه به یاد داشته و زمینه مثبتی در ذهن او برای سال‌های آینده باقی بماند.

۷ حفظ عین مکالمات، کاری بسیار دشوار است؛ لذا از دانش‌آموزان نمی‌خواهیم عین عبارت‌ها را حفظ کنند. دانش‌آموز می‌تواند با ذوق و سلیقه خود و شرایط موجود، تغییراتی در متن ایجاد کند.

نمونه سؤال پیشنهادی امتحان نوبت اول و دوم

بِسْمِهِ تَعَالَى، اِمْتِحَانُ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ لِلصَّفِّ الْحَادِي عَشَرَ، الْفَصْلُ الْأَوَّلُ، فِي ثَلَاثَةِ دُرُوسٍ وَ نِصْفِ الْوَقْتِ: ٧٠ دَقِيقَةً، التَّارِيخُ: / ١٠ / الْمِنْطَقَةُ: الْمَدْرَسُ: الْأِسْمُ الْأَوَّلُ وَالْإِسْمُ الْعَائِلِيُّ:		
الف. مهارت ترجمه (دو نمره)		
ردیف	پرسش	بارم
مهارت واژه‌شناسی (دو نمره)		
١	تَرْجِمِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطُّ. ﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ ﴾ حَرَّمَ اللَّهُ الْإِسْتِهْرَاءَ بِالْآخِرِينَ.	٠/٥
٢	اُكْتُبْ فِي الْفَرَاغِ الْكَلِمَتَيْنِ الْمُتَرَادِفَتَيْنِ وَالْكَلِمَتَيْنِ الْمُتَضَادَّتَيْنِ. وُدٌ / نِهَائِيَّةٌ / بَدَائِيَّةٌ / تَبْجِيلٌ / حُبٌّ = ≠	٠/٥
٣	اُكْتُبْ مُفْرَدًا أَوْ جَمْعًا الْكَلِمَتَيْنِ. أَحْيَاءٌ: جُزُرٌ:	٠/٥
٤	عَيِّنِ الْكَلِمَةَ الْعَرَبِيَّةَ فِي الْمَعْنَى. الف. غُضِنٌ ☐ نَوَى ☐ نَمَرَ ☐ حَوَّلَ ☐ ب. نَفِطٌ ☐ سَتَّةٌ ☐ شَهْرٌ ☐ أُسْبُوعٌ ☐	٠/٥

بارم	پرسش	ردیف
ب. مهارت ترجمه به فارسی (هفت نمره)		
۵	<p style="text-align: right;">تَرْجِمْ هَذِهِ الْجُمْلَ.</p> <p>۱. ﴿أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ﴾ (۱)</p> <p>.....</p> <p>۲. مَنْ خَافَ النَّاسَ مِنْ لِسَانِهِ فَهُوَ مِنْ أَهْلِ النَّارِ. (۱)</p> <p>.....</p> <p>۳. سَأَلَ النَّبِيُّ ﷺ: أَيُّ الْمَالِ خَيْرٌ؟ قَالَ: زَرْعٌ زَرَعَهُ صَاحِبُهُ. (۱)</p> <p>.....</p> <p>۴. تَنَّمُوا أَثْمَارَ الْعِنَبِ الْبِرَازِيلِيِّ عَلَى جِدْعِهَا. (۱)</p> <p>.....</p> <p>۵. فَمَنْ لِمُعَلِّمٍ وَفِيهِ التَّبَجِيلَا كَادَ الْمُعَلِّمُ أَنْ يَكُونَ رَسُولًا (۱)</p> <p>.....</p>	۵
۰/۵	<p style="text-align: right;">إِنْتَجِبِ التَّرْجَمَةَ الصَّحِيحَةَ.</p> <p>۱. إِنْ تَقَرَأْ إِنْشَاءَكَ أَمَامَ الطَّلَبِ فَسَوْفَ يَتَنَبَّهُ زَمِيلُكَ الْمُشَاغِبِ.</p> <p>الف. اگر انشای خود را روبه روی دانش آموزان بخوانی، دانش آموز پر سروصدا آگاه می شود. ☐</p> <p>ب. اگر انشایت را مقابل دانش آموزان بخوانی، دانش آموز اخلاص آگاه خواهد شد. ☐</p> <p>۲. أَحَبُّ عِبَادِ اللَّهِ إِلَيَّ اللَّهُ أَنْفَعُهُمْ لِعِبَادِهِ.</p> <p>الف. محبوب ترین بندگان خدا نزد خدا سودمندترینشان برای بندگان است. ☐</p> <p>ب. بندگان راستین خدا را دوست دارم؛ زیرا به نفع دیگر بندگان کار می کنند. ☐</p>	۶
۱/۵	<p style="text-align: right;">إِمْلَأْ فَرَاقَاتِ التَّرْجَمَةِ الْفَارِسِيَّةِ.</p> <p>۱. يَجِبُ عَلَى الْمُتَكَلِّمِ أَنْ يَكُونَ عَامِلًا بِمَا يَقُولُ، حَتَّى يُعَيِّرَ سُلُوكَ الْمُخَاطَبِينَ. بر گوینده واجب است که به عمل کننده باشد تا مخاطبان را تغییر دهد.</p> <p>۲. رَائِحَةُ هَذِهِ الشَّجَرَةِ كَرِيهَةٌ تَهْرُبُ مِنْهَا الْحَيَوَانَاتُ، وَ تَحْتَوِي بُدُورَهَا عَلَى مِقْدَارٍ مِنَ الزُّبُوتِ لَا يُسَبِّبُ اشْتِعَالَهَا خُرُوجَ أَيِّ غَازَاتٍ مُلَوِّثَةٍ. بوی این درخت است که جانوران از آن و دانه هایش حاوی مقداری است که آتش گرفتنی آن سبب خروج هیچ گازی نمی شود.</p>	۷

ردیف	پرسش	بارم
ج. مهارت شناخت و کاربرد قواعد (هفت و نیم نمره)		
٨	<p>تَرْجِمِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا حَطُّ:</p> <p>١. أَنَا قَرَأْتُ دَرَسِي. ٢. هِيَ سَتَكْتُبُ دَرَسَهَا. ٣. مِنْ فَضْلِكَ لَا تَدْخُلْ فِي الْغُرْفَةِ. ٤. رَجَاءٌ أُخْرَجُوا مِنْ صَفِّكُمْ. ٥. أَلَا تَضَيِّرُ يَا أَخِي؟ ٧. يَا طَالِبَاتُ، اِغْمَلْنَ بِوَأَجَابَاتِكُنَّ.</p>	١/٥
٩	<p>عَيِّنِ الْفِعْلَ الْمُنَاسِبَ لِلْفَرَاغِ.</p> <p>١. يَا أَوْلَادُ، رَجَاءٌ..... فِي الشَّارِعِ. لَا تَلْعَبْ ☐ لَا تَلْعَبُوا ☐ لَا تَلْعَبِي ☐ ٢. الطُّلَابُ..... إِلَى كَلَامِ أَسَاتِذِهِمْ. تَسْتَمِعُونَ ☐ تَسْتَمِعُونَ ☐ تَسْمَعُ ☐ ٣. أَمَا..... سِ يَا زَمِيلَةَ الْعَزِيزِ؟ عَرَفْتِ... ☐ عَرَفْتِ... ☐ عَرَفْتَنِي... ☐</p>	٠/٧٥
١٠	<p>عَيِّنِ اسْمَ الْمَكَانِ فِي هَذِهِ الْجُمْلَةِ، ثُمَّ تَرْجِمْهُ.</p> <p>شَاهِدْنَا مَطْبِخَ الْفُنْدُقِ فِي السَّاعَةِ الثَّلَاثَةِ مَسَاءً.</p>	٠/٥
١١	<p>عَيِّنِ اسْمَ التَّفْضِيلِ فِي هَاتَيْنِ الْجُمْلَتَيْنِ، ثُمَّ تَرْجِمِ اسْمَ التَّفْضِيلِ فَقَط.</p> <p>شَرُّ النَّاسِ ذُو الْوَجْهِينِ. أَفْضَلُ الْأَعْمَالِ الْكَسْبُ مِنَ الْحَلَالِ.</p>	١
١٢	<p>عَيِّنِ فِعْلَ الشَّرْطِ فِي الْجُمْلَةِ الْأُولَى وَ جَوَابَ الشَّرْطِ فِي الْجُمْلَةِ الثَّانِيَةِ، ثُمَّ تَرْجِمِ الْجُمْلَتَيْنِ.</p> <p>﴿وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمَهُ اللَّهُ﴾ مَنْ سَأَلَ فِي صِغَرِهِ، أَجَابَ فِي كِبَرِهِ.</p>	١/٥
١٣	<p>أَذْكَرُ الْمَحَلِّ الْإِعْرَابِيِّ لِلْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا حَطُّ.</p> <p>إِيرَانُ بَلَدُ الْأَثَارِ التَّارِيخِيَّةِ. سَجَلَتْ مُنْظَمَةُ الْيُونِسْكَو مَسْجِدَ الْإِمَامِ وَ قُبَّةَ قَابُوسٍ فِي قَائِمَةِ التُّرَاثِ الْعَالَمِيِّ.</p>	١
١٤	<p>عَيِّنِ اسْمَ الْفَاعِلِ أَوْ اسْمَ الْمَفْعُولِ أَوْ اسْمَ الْمُبَالِغَةِ.</p> <p>بَدَأَتْ هَجْمَةٌ قَوِيَّةٌ مِنْ لَاعِبِ فَرِيقِ الصَّدَاقَةِ ثُمَّ سَجَّعَهُ الْمُشَاهِدُونَ. يَا غَفَّارَ الذُّنُوبِ، اغْفِرْ لَنَا.</p>	٠/٥
١٥	<p>اَكْتُبْ فِي الْفَرَاغِ عَدَدًا مُنَاسِبًا.</p> <p>تِسْعُونَ نَاقِصٌ ثَمَانِينَ يُسَاوِي.....</p>	٠/٢٥

د. مهارت درک و فهم (سه نمره)		
۱/۵	<p>صَعَّ فِي الدَّائِرَةِ الْعَدَدَ الْمُنَاسِبِ. «كَلِمَتَانِ زَائِدَتَانِ»</p> <p>۱. الْمُحِيطُ الْهَادِيُّ ۲. حَارِسُ الْمَرْمَى ۳. الْمَوَاضِفُ ۴. الْمُزَارِعُ ۵. الْأَلْتِفَافُ ۶. الْمَعْمَرُ ۷. الْأَسْوَارُ ۸. الْأَزَلُّ</p> <p>○ هُوَ بَحْرٌ كَبِيرٌ يُعَادِلُ ثُلُثَ الْأَرْضِ. ○ التَّجْمَعُ وَ الدَّوْرَانُ حَوْلَ شَيْءٍ. ○ الَّذِي يُعْطِيهِ اللَّهُ عُمْرًا طَوِيلًا. ○ زِينَةٌ مِنَ الذَّهَبِ أَوْ الْفِضَّةِ. ○ الَّذِي يَعْمَلُ فِي الْمَرْزَعَةِ. ○ صِفَاتٌ أَحَدٌ أَوْ شَيْءٍ.</p>	۱۶
۱/۵	<p>إِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ، ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ.</p> <p>أَنَا مِهْرَانُ. أَعِيشَ فِي قَرْيَةٍ صَغِيرَةٍ بِاسْمِ بَطْرُودٍ فِي مَارَنْدَرَانِ. وَالِدِي فَلَاحٌ وَ وَالِدَتِي طَبَاحَةٌ. تَحُنُّ أَسْرَةً سَعِيدَةً. الْيَوْمَ يَوْمَ الْخَمِيسِ. أُمِّي طَبَخَتْ حَلْوِيَّاتٍ قَبْلَ سَاعَتَيْنِ. هِيَ تَطْبُخُ حَلْوِيَّاتٍ طَيِّبَةً. ثُمَّ تَعْرِضُهَا لِلْبَيْعِ، فَيَشْتَرِي النَّاسُ مِنْ حَلْوِيَّاتِهَا لِأَنَّهَا لَذِيذَةٌ جَدًّا. أُمِّي وَصَعَتِ الْحَلْوِيَّاتِ عَلَى الْمِنْصَدَةِ فِي عُرْفَةِ الْإِسْتِقْبَالِ. أُخْتِي الصَّغِيرَةُ مَهْرَى كَانَتْ جَانِعَةً، فَصَعَدَتْ عَلَى الْمِنْصَدَةِ بَعِيدَةً عَنِ الْعَيْونِ فَسَقَطَتْ وَ بَدَأَتْ بِالْبُكَاءِ. خَافَتْ أُمِّي كَثِيرًا، فَذَهَبَتْ إِلَيْهَا وَ شَاهَدَتْهَا بِخَيْرٍ. عُمُرُ أُخْتِي خَمْسُ سَنَوَاتٍ.</p> <p>۱. هَلِ انْكَسَرَتْ يَدُ الْبَيْتِ الصَّغِيرَةِ؟ ۲. مَتَى صَنَعَتِ الْوَالِدَةُ الْحَلْوِيَّاتِ؟ ۳. أَيْنَ وَصَعَتِ الْوَالِدَةُ الْحَلْوِيَّاتِ؟ ۴. مَا اسْمُ الْبَيْتِ الصَّغِيرَةِ؟ ۵. مَاذَا صَنَعَتِ الْوَالِدَةُ؟ ۶. كَمْ عُمُرُ مَهْرَى؟</p>	۱۷
هـ. مهارت مکالمه (۵/۰ نمره)		
۰/۲۵	<p>أَجِبْ عَنِ السُّؤَالِ التَّالِيِ.</p> <p>..... مِنْ أَيْنَ أَنْتَ؟</p>	۱۸
۰/۲۵	<p>رَتَّبِ الْكَلِمَاتِ وَ اكْتُبْ سُؤَالَ وَ جَوَابًا صَحِيحًا.</p> <p>أَفْوَى / الْفَرِيقَيْنِ / أَيْ / قَوِيَّانِ / كِلَاهُمَا / ؟ /</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	۱۹

بِسْمِهِ تَعَالَى، إِمْتِحَانُ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ لِلصَّفِّ الْاِحَادَى عَشَرَ، الْفَصْلُ الثَّانِي، الْوَقْتُ: ٧٠ دَقِيقَةً، التَّارِيخُ: /٣/ الْمُنِطَقَةُ: الْمَدْرَسُ: الْاِسْمُ الْاَوَّلُ وَ الْاِسْمُ الْعَائِلِيُّ:		
الف. مهارات ترجمه (دو نمره)		
ردیف	پرسش	بارم
مهارت واژه‌شناسی (دو نمره)		
١	تَرْجِمِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطُّ. جَاءَ رَجُلٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فَقَالَ: عَلَّمَنِي خُلُقًا يَجْمَعُ لِي خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ. فَقَالَ: لَا تَكْذِبُ.	٠/٥
٢	اُكْتُبْ فِي الْفَرَاغِ الْكَلِمَتَيْنِ الْمُتَرَادِفَتَيْنِ وَ الْكَلِمَتَيْنِ الْمُتَضَادَّتَيْنِ. قيام / ديباج / بَعَثَ / جُلوس / أَرْسَلَ = ≠	٠/٥
٣	اُكْتُبْ مُفْرَدًا أَوْ جَمْعَ الْكَلِمَتَيْنِ. زُمْلاء: بِهِمَّة:	٠/٥
٤	عَيِّنِ الْكَلِمَةَ الْعَرَبِيَّةَ فِي الْمَعْنَى. الف. كَلَّمَ ☐ حَدَّثَ ☐ كَمَلَّ ☐ تَكَلَّمَ ☐ ب. أَكْرَمَ ☐ أَسْوَدَ ☐ أَبْيَضَ ☐ أَصْفَرَ ☐	٠/٥
ب. مهارت ترجمه به فارسی (هفت نمره)		
٥	تَرْجِمِ هَذِهِ الْجُمْلَ. ١. ﴿قَالَتِ الْأَعْرَابُ آمَنَّا قُلْ لَمْ تُؤْمِنُوا وَلَكِنْ قُولُوا أَسْلَمْنَا﴾ (١) ٢. كَانَ عُمَرُ شَيْمِلَ خَمْسَةَ عَشَرَ عَامًا حِينَ بَدَأَتْ بِدِرَاسَةِ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ. (١) ٣. مِنْ أَخْلَاقِ الْجَاهِلِ الْإِجَابَةُ قَبْلَ أَنْ يَسْمَعَ وَ الْمُعَارَضَةُ قَبْلَ أَنْ يَفْهَمَ. (١/٢٥) ٤. اَللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ نَفْسٍ لَا تَشْبَعُ. (٠/٧٥) ٥. لِابْتِدَاءِ أَنْ نَعْلَمَ أَنَّ تَبَادُلَ الْمُفْرَدَاتِ بَيْنَ اللُّغَاتِ فِي الْعَالَمِ أَمْرٌ طَبِيعِيٌّ. (١)	٥

ردیف	پرسش	بارم
۶	<p>إِنْتِخِبِ التَّرْجَمَةَ الصَّحِيحَةَ.</p> <p>۱. ﴿يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ وَ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ﴾ الف. با دهانشان آنچه را در قلب‌هایشان نیست می‌گویند و خدا به دروغی که بر زبان می‌رانند آگاه است. ☐</p> <p>ب. با دهان‌هایشان آنچه را در دل‌هایشان نیست می‌گویند و خدا به آنچه پنهان می‌کنند داناست. ☐</p> <p>۲. اتَّقَى النَّاسَ مَنْ قَالَ الْحَقَّ فِي مَا لَهُ وَعَلَيْهِ. الف. پرهیزگارترین مردم کسی است که حق را در آنچه به سودش و به ضررش است بگوید. ☐</p> <p>ب. باتقواترین مردم کسی است که در هر حالتی حق گفته است. ☐</p>	۰/۵
۷	<p>إِمْلَأْ فَرَغَاتِ التَّرْجَمَةِ الْفَارِسِيَّةِ.</p> <p>۱. إِنَّ مِنْ شَرِّ عِبَادِ اللَّهِ مَنْ تَكْرَهُ مُجَالَسَتَهُ لِفُحْشِهِ. از بندگان خدا کسی است با او که به خاطر گفتار و کردار زشتش ناپسند شمرده شود.</p> <p>۲. قَرَّرَ أَرْبَعَةَ طُلَّابٍ أَنْ يَغِيبُوا عَنِ الْإِمْتِحَانِ فَأَتَّصَلُوا بِالْأَسْتَاذِ هَاتِفِيًّا وَقَالُوا لَهُ: أَحَدُ إِطَارَاتِ سَيَّارَتِنَا انْفَجَرَ، وَ لَا تَوْجَدُ سَيَّارَةً تَنْقُلُنَا إِلَى الْجَامِعَةِ. وَ لَنْ نَسْتَطِيعَ الْحُضُورَ. چهار دانشجو که در امتحان غیبت کنند و با استاد تماس تلفنی گرفتند و به او گفتند: خودرو ما ترکید و خودرویی نیست که ما را به منتقل کند و حاضر شویم.</p>	۱/۵
ج. مهارت شناخت و کاربرد قواعد (هفت و نیم نمره)		
۸	<p>تَرْجِمِ الْأَفْعَالَ الَّتِي تَحْتَهَا خَطُّ.</p> <p>۱. لِمَاذَا لَا تَخْرُجُونَ مِنْ صُفُوفِكُمْ؟ ۲. أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ، أَشْكُرُوا رَبَّكُمْ. ۳. التَّلَامِيذُ مَا رَجَعُوا مِنَ السَّفَرِ الْعِلْمِيَّةِ. ۴. إِنِّي سَوْفَ أَسَافِرُ إِلَى زِيَارَةِ الْعَتَبَاتِ الْمُقَدَّسَةِ.</p>	۱
۹	<p>عَبِّرْ نَوْعَ الْأَفْعَالِ فِي الْجُمْلِ الثَّالِثَةِ.</p> <p>۱. ﴿أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعَ فِيهِ وَ لَا حُلَّةَ وَ لَا شَفَاعَةَ﴾ ۲. يا حاج، رجاء، راجع طبيياً.</p>	۱
۱۰	<p>عَبِّرْ نَوْعَ الْأَسْمَاءِ: إِسْمُ الْفَاعِلِ، أَوْ إِسْمُ الْمَفْعُولِ، أَوْ إِسْمُ الْمُبَالِغَةِ، أَوْ إِسْمُ الْمَكَانِ، أَوْ إِسْمُ التَّفْضِيلِ. (اثنتين) أَعْلَمَ النَّاسَ مَنْ جَمَعَ عِلْمَ النَّاسِ إِلَى عِلْمِهِ. يَا مَنْ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ.</p>	۰/۵

ردیف	پرسش	بارم
۱۱	عَبَّنُ جَوَابَ الشَّرْطِ، ثُمَّ عَبَّنِ التَّرْجَمَةَ الصَّحِيحَةَ. مَنْ يُحَاوِلُ كَثِيرًا يَصِلُ إِلَى أَهْدَافِهِ. الف. هرکس بسیار تلاش کند، به هدف هایش می‌رسد. ☐ ب. کسی که بسیار سعی می‌کند، به هدف هایش خواهد رسید. ☐	۰/۵
۱۲	أَكْتُبُ فِي الْفَرَاغِ عَدَدًا مُنَاسِبًا. عَشْرُونَ زَائِدٌ عَشْرَةَ يُسَاوِي	۰/۵
۱۳	تَرْجِمِ هَاتَيْنِ الْآيَتَيْنِ حَسَبَ الْقَوَاعِدِ الَّتِي قَرَأْتَهَا. ﴿لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا نَحَبِوْنَ﴾ ﴿يُرِيدُونَ أَنْ يُبَدِّلُوا كَلَامَ اللَّهِ﴾	۱
۱۴	تَرْجِمِ هَاتَيْنِ الْآيَتَيْنِ حَسَبَ الْقَوَاعِدِ الَّتِي قَرَأْتَهَا. ﴿عَلَى اللَّهِ قَلْبَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾ ﴿قَالَتِ الْأَعْرَابُ آمَنَّا قُلْ لَمْ تُؤْمِنُوا﴾	۱
۱۵	تَرْجِمِ هَاتَيْنِ الْجُمْلَتَيْنِ حَسَبَ الْقَوَاعِدِ الَّتِي قَرَأْتَهَا فِي مَعَانِي الْأَفْعَالِ النَّاقِصَةِ. كَانَ سَعِيدٌ سَاعِدٌ صَدِيقُهُ. كَانَ سَعِيدٌ يُسَاعِدُ صَدِيقَهُ.	۱
۱۶	أَذْكَرُ الْمَحَلِّ الْإِعْرَابِيِّ لِلْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا حَطُّ. يَكْتُبُ الْمُدْرُسُ قَوَاعِدَ الدَّرْسِ عَلَى اللُّوْحِ.	۱
د. مهارت درک و فهم (سه نمره)		
۱۷	صَخُّ فِي الْفَرَاغِ كَلِمَةً مُنَاسِبَةً مِنَ الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةِ. (كَلِمَتَانِ زَائِدَتَانِ) (مَحْبُوءٌ / السَّرْوَالُ / الْبُرْنَامُجُ / مُحَاضَرَةٌ / السَّرِيرُ / السُّفُنُ / مُحَضَّرَةٌ / الْمُفْرَدَاتُ / التَّنَاقُطُ) ۱. ﴿أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ﴾ ۲. بَعْدَ ظُهُورِ الْإِسْلَامِ، إِزْدَادَتْ الْعَرَبِيَّةُ فِي اللُّغَةِ الْفَارْسِيَّةِ. ۳. إِنَّ هِيَ الْقِيَمُ الْمُشْتَرَكَةُ بَيْنَ جَمَاعَةٍ مِنَ النَّاسِ. ۴. تَكَلَّمُوا تُعْرَفُوا؛ فَإِنَّ الْمَرَّةَ تَحْتَ لِسَانِهِ. ۵. الْمَشْرُشْفُ قِطْعَةٌ فَمَا شُ تَوْضَعُ عَلَى ۶. أَلْفَى أَسْتَاذُ الْجَامِعَةِ حَوْلَ شَيْمِلِ.	۱/۵

ردیف	پرسش	بارم
۱۸	<p>عَيْنِ الصَّحِيحِ وَ الْخَطَأِ حَسَبَ الْحَقِيقَةِ.</p> <p>۱. مَنْ خَافَ النَّاسَ مِنْ لِسَانِهِ فَهُوَ شَجَاعٌ.</p> <p>۲. الْكِتَابُ صَدِيقٌ يُنْقِذُنَا مِنْ مُصِيبَةِ الْجَهْلِ.</p> <p>۳. عِلْمُ الْأَحْيَاءِ عِلْمٌ مُطَالَعَةٌ خَوَاصُّ الْعِنَاصِرِ.</p> <p>۴. عَلَيْنَا أَنْ نَكَلِّمَ الْأَخْرِيْنَ عَلَى قَدْرِ عَقُولِهِمْ.</p> <p>۵. يَلْعَبُ فِي فَرِيْقِ كُرَّةِ الْمِنْصَدَةِ أَحَدَ عَشَرَ لَاعِبًا.</p> <p>۶. تُسَمَّى مَظَاهِرُ التَّقَدُّمِ فِي مَيَادِينِ الْعِلْمِ وَالصَّنَاعَةِ وَالْأَدَبِ حَضَارَةً.</p>	۱/۵
هـ . مهارت مکالمه (۵/۰ نمره)		
۱۹	<p>أَجِبْ عَنِ السُّؤَالِ التَّالِيِ.</p> <p>بِمَ تُسَافِرُ إِلَى مَشْهَدٍ؟</p>	۰/۲۵
۲۰	<p>رَتَّبِ الْكَلِمَاتِ وَ اَكْتُبْ سَوَالًا وَ جَوَابًا صَحِيحًا.</p> <p>يَأْلَمُ / صَدْرِي / فِي / بِكَ / أَشْعُرُ / مَا / ؟ / .</p> <p>.....</p>	۰/۲۵

